

Шишковський С.В.,
аспірант кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва,
Національний університет «Львівська політехніка».
Науковий керівник – Фещур Р.В.,
к.е.н., професор кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва

ПРОБЛЕМИ ОЦІНЮВАННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Стрімкий перехід до ринкової економіки, пожвавлення глобалізаційних тенденцій, посилення впливу ряду чинників призводять до зростання невизначеності умов функціонування підприємств. Прогнозування і оцінювання майбутнього результату і стану підприємства стає складним завданням, яке потребує формування підходу, що враховує особливості розвитку підприємства та настання певних подій за умов неповноти, недостатності чи недостовірності інформації [1, с. 77-208].

Проблемі оцінювання розвитку підприємств присвячено велику кількість праць ряду науковців: А. Загороднього, О. Мельник, Р. Каплана, О. Кузьміна, Д. Нортон, І. Олексіва, М. Тимошук та ін. Проте посилення кризових факторів в економіці та погіршення ділового клімату в країні зумовлює актуальність проблеми оцінювання розвитку підприємств в умовах невизначеності як об'єктивного наслідку в процесі швидких змін ринкових умов, що недостатньо досліджено в науковій літературі.

Розвитку підприємства як складній економічній категорії притаманні такі властивості, як умовна некерованість, що є наслідком впливу зовнішніх збурень, які за умов невизначеності неможливо спрогнозувати і тому управління ними завжди вимагає певних допущень чи спрощень. Іншою важливою властивістю розвитку є його довгостроковий характер, оскільки послідовність зміни стану підприємства відбувається протягом тривалого часу.

Оцінювання розвитку підприємств повинно відбуватись комплексно з врахуванням різноманітних видів невизначеності в процесі здійснення виробничо-господарської діяльності. Так, до проблем, що виникають в процесі оцінювання розвитку підприємств можна віднести [2, с. 325-326]:

- орієнтацію на короткостроковий період замість аналізування довгострокового періоду, як наслідок невірно обраної стратегії;
- невідповідність обраних цілей меті підприємства, що може бути зумовлено бажанням уникнути невизначеності в довгостроковій перспективі;
- неправильну оцінку стану підприємства, а відповідно і рівня його розвитку, що зумовлено використанням лише фінансових показників;
- вибір ретроспективних аналітично не придатних показників, які характеризують стан підприємства, для прогнозування перспектив і на ринку можливостей замість використання індикаторів;
- не співвимірність отриманих оцінок та відсутність шкали їх інтерпретації.

Невизначеність як об'єктивна властивість динамічного середовища, не є негативним явищем, оскільки зумовлює постійний рух та спричиняє необхідність підприємств до пошуку інформації та вибору нових оптимальних стратегій розвитку.

Література

1. Вітлінський В.В. Ризикологія в економіці та підприємстві: Монографія / В.В. Вітлінський, Г.І. Великоіваненко. – К.: КНЕУ, 2004. – 480 с.
2. Шишковський С.В. Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління розвитком підприємств / Р.В. Фещур, С.В. Шишковський // Збірник тез за матеріалами науково-практичної конференції «Обліково-аналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства». – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – С. 325-326.